

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 68/26

Люксембург, 7 май 2026 г.

Решение на Съда по дело C-747/22 | INPS (Социално подпомагане и достъп до работа — Непряка дискриминация)

Достъп до социални помощи и до работа: условие за десетгодишно пребиваване представлява непряка дискриминация спрямо лицата, на които е предоставена международна закрила

На чуждестранен гражданин, на когото е предоставена субсидиарна закрила в Италия, е отнет „гражданския доход“ (социални придобивки заедно с мерки за професионално приобщаване), след като при административна проверка е установено, че той не отговаря на предвиденото в италианското право условие да е пребивавал на националната територия поне десет години. Той оспорва този акт пред италиански съд, който сезира Съда, за да установи дали това условие представлява непряка дискриминация спрямо чуждестранните граждани.

Съдът постановява, че отпускането на гражданския доход е от обхвата на принципа на равенство между, от една страна, лицата, на които е предоставена международна закрила, и местните граждани, от друга страна, както що се отнася до достъпа до работа, така и що се отнася до правото на минимален доход. Въпреки че това условие се прилага по един и същ начин за всички граждани, то засяга главно чуждестранните граждани. Тази разлика в третирането не е обоснована от факта, че отпускането на гражданския доход предполага, според италианското правителство, значителна административна и икономическа тежест. Следователно тя представлява непряка дискриминация, забранена от правото на Съюза.

Лице, на което е предоставена субсидиарна закрила и което пребивава законно в Италия от 2011 г., е получавало „граждански доход“ — социална придобивка, съпътствана от мерки за професионално и социално приобщаване. Тази помощ се отпуска при условието за пребиваване на италианска територия най-малко десет години, последните две от които непрекъснато.

В резултат на проверка Националният осигурителен институт (INPS) констатира, че това условие не е изпълнено. Поради това той прекратява изплащането на помощта на този получател и иска възстановяване на недължимо получените суми.

Засегнатото лице оспорва това решение пред италиански съд, като изтъква, че условието за десетгодишно пребиваване представлява непряка дискриминация, тъй като е по-лесно изпълнимо от италианските граждани. От своя страна, INPS твърди, че този доход не е предназначен да покрива основни нужди, а е свързан с политиките за заетост и интеграция, което оправдава изискването за истинска връзка с италианската територия.

Тъй като счита това условие за потенциално дискриминационно и несъразмерно, националният съд сезира Съда, за да провери съответствието му с правото на Съюза.

Съдът констатира, първо, че **„гражданският доход“ представлява едновременно мярка за достъп до работа, подчинена на принципа на равенство между лицата, на които е предоставена международна закрила, и местните граждани¹, и основно социално обезщетение под формата на минимален доход, което също**

¹ Което произтича от член 26 на [Директива 2011/95/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния

попада в обхвата на този принцип².

Второ, **условието за десетгодишно пребиваване**, макар и да се прилага еднакво както за гражданите на държавата членка, така и за лицата, на които е предоставена международна закрила, **засяга главно чуждестранните граждани и представлява непряка дискриминация** спрямо тях, която е по принцип забранена.

Трето, Съдът счита, че **това условие не е обективно обосновано** от факта, че отпускането на „гражданския доход“ според италианското правителство предполага значителна административна и икономическа тежест, което би обосновало той да се предоставя само на лица, които са добре интегрирани в националната общност.

В това отношение Съдът отбелязва, че за съответната институция отпускането на социални обезщетения на едно лице предполага едни и същи разходи, независимо дали е лице, на което е предоставена международна закрила, или е гражданин на съответната държава членка.

Освен това, що се отнася до мерките за достъп до работа и основните социални обезщетения, какъвто е „гражданският доход“, правото на Съюза предоставя на лицата с международна закрила право на равно третиране и не позволява на държавите членки да предвиждат допълнителни условия или ограничения освен предвидените от законодателя на Съюза. Правото на Съюза обаче не предвижда, че продължителността на престоя на територията на държава членка е критерий за предоставяне на съответните плащания на тези лица.

Освен това, да се обвърже предоставянето на тези плащания с условието за десетгодишно пребиваване в съответната държава членка, противоречи на целта на правото на Съюза да гарантира минимално равнище на обезщетения за лицата, на които е предоставена международна закрила, чийто статут по своята същност не е постоянен и може да бъде отменен, което евентуално води до връщане на съответното лице в държавата му на произход.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст на съдебното решение и евентуално резюмето му](#) се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

² Както е посочено в член 29 от Директива 2011/95.